

OVER MELANISME.

Melanomen, melanose, **melanisme** zijn drie namen, die verschillende afwijkingen in het dierlijk lichaam aanduiden. Al wijst de stam dezer woorden, eigenlijk zwart aanduidend, een nauwe verwantschap aan, toch zijn er belangrijke verschillen in deze pathologische afwijkingen.

Melanomen zijn zwartgekleurde gezwellen bij witte dieren, vooral bij schimmelpaarden, optredend op hooger leeftijd. Het schijnt, dat bij deze dieren, waar het pigment in haren en dikwijls ook in de huid ontbreekt, zich soms veel kleurstof afzet in den vorm van korrels in zich op verschillende plaatsen vormende gezwellen.

Melanose noemt men de afzetting van het zwarte

WATERDICHT-GARANTIE?

"Zoo lang als U wilt,

plus een jaar extra!"
zegt het **MALININE**-manneltje.

pigment in de huid en vooral overal tusschen de spieren, zooals dat enkele malen bij geslachte runderen is waargenomen.

Melanisme is een zwartkleuring van huid en haren bij dieren, die gewoonlijk een andere kleur bezitten. **Melanisme** is dus eene ophooping van pigment in huid en haren bij dieren, juist het tegenovergestelde van albinisme, waarvan zoovele voorbeelden bekend zijn. Met dit **melanisme** nu wensch ik den lezer hier bezig te houden, omdat dit een verschijnsel is, dat ook bij verschillende wildsoorten en roofdieren wordt aangetroffen en daarom voor den jager van belang is. Omtrent waarnemingen van melanomen of melanose bij het wild zijn mij geen opgaven bekend.

Het **melanisme**, die eigenaardige donker- of zwartkleuring, die zooals wij zullen zien, bij meerdere diersoorten af en toe voorkomt, heeft steeds de aandacht getrokken van verschillende natuuronderzoekers. Virchow, Haache, Zangkavel, Lönnberg, Liebe, Köhler en anderen hebben mededeelingen over deze afwijking gepubliceerd, van het voorkomen een of ander meedeelend of de oorzaak trachten aan te toonen.

Volgens Haache is **melanisme** een sterkere pigmentafzetting in de haren, vooral daar, waar de huidfunctie het sterkst is. Bij albinisme is de pigmentvorming bijna geheel achterwege gebleven.

De zoöloog Lönnberg schrijft het ontstaan van **melanisme** toe aan den invloed van lucht en bodemvochtigheid en beweert, wat ook door anderen is waargenomen, dat de meeste donkergekleurde afwijkingen in moerassige streken voorkomen. Dat donker gekleurde hazen in zeer lage, waterrijke streken niet tot de allergrootste zeldzaamheden behooren, is velen bekend. Tegen de meening van Lönnberg is echter aan te voeren, dat donkergekleurde eekhoorns soms in bergachtige streken geen zeldzaamheid zijn en dat de zoölogische tuin te Parijs een jonge, zwarte leeuw bezat, die uit de Sahara afkomstig was. Lönnberg tracht zelfs het feit, dat bij de katachtige dieren het melanisme veelvuldig voorkomt, te verklaren door het feit, dat de katten zeer gevoelig zijn voor vocht en er eerder den invloed van gevoelen, te meer daar zij toch gemakkelijk afwijkingen vertoonen.

Dat ook het temmen en leven in den huisdierstaat het optreden van **melanisme** bevordert, evengoed als het ontstaan van albinisme, is herhaaldelijk waar te nemen. Terwijl bij het in het wild levende paard, bijv. in de Aziatische vlakten, muisvaal de gewone kleur is, ziet men onder onze paarden als huisdier, de zwarte kleur lang niet zeldzaam optreden. Ook onder damwild in de hertenkampen komt **melanisme** meer voor dan onder dezelfde wildsoort in de vrije wildbaan.

Eveneens ziet men in de moerassige streken reeën, die de zwartkleuring vertoonen. In Duitschland is het herhaaldelijk waargenomen; vele malen is ook opgemerkt, dat dit zwarte reewild, eenmaal aanwezig, zich geregeld voortplant, en men spoedig verschillende exemplaren aantreft. Ten Oosten en ten Westen van Hannover treft men geregeld zwart reewild aan en men zegt, dat dit in 1763 door landgraaf Wilhelm von

Schaumburg-Lippe vanuit Portugal is ingevoerd. Zeker is het, dat minstens twee eeuwen in Hannover het zwarte reewild voorkomt. Ook in andere jachtvelden komen geregeld de zwarte reeën voor.

De kleur der zwarte reeën is 's zomers grauwwaars, 's winters bruinzwart, aan buik en binnenvlakte der beenen lichter. Ook komen reeën voor, die 's zomers roodgekleurd zijn en 's winters een zwart hals en rug krijgen. De eigenlijk melanistische reeën hebben zwartgekleurde boven- en onderlip, anderen hebben op de bovenlip witte stippen en de onderlip geheel wit.

Herhaaldelijk verschilden de onderzoekers van meening of het **melanisme**, eenmaal voorkomend, ook op de nakomelingen overgaat, of het een eigenschap is, die geregeld overerft, dan wel of men met een afwijking te doen heeft, die geheel sporadisch blijft.

Waar slechts enkele gevallen van **melanisme** voorkomen, schijnt de erfelijkheid geen rol te spelen; waar echter **melanisme** veel voorkomt, men denke bijv. aan de reeds genoemde zwarte reeën, daar gaat de eigenschap wel zeker van ouders op kinderen over. Evenals elders in de natuur ook een eigenschap eerst geheel individueel kan zijn, om langzamerhand erfelijk te worden, waardoor dan variëteiten, rassen, zelfs nieuwe soorten ontstaan; op dezelfde wijze gaat het ook met het **melanisme**.

Na deze beschouwing in het algemeen over het **melanisme** bij de zoogdieren, is het van belang na te gaan bij welke diersoorten dan wel de zwartkleuring wordt waargenomen.

Bij katachtige dieren treedt **melanisme** het minst veelvuldig op, b.v. bij leeuwen en tigters.

Het is daarom zoo merkwaardig, dat de Parijzer dierentuin in het bezit was van een leeuw, diepzwart van kleur, die, zooals wij zagen, uit de Sahara, de bekende woestijn, afkomstig was.

Meer dan bij leeuw of tiger zien wij de zwartkleuring bij de puma. Bij geen dier zien wij de donkere zelfs zwarte kleur meer voorkomen, dan bij den Soenda-panter, algemeen dan ook als zwarte panter bekend. Ja, zoo algemeen is de zwartkleuring, dat Brehm in zijn bekend werk het „Tierleben" eerst meende van een bestaande zwarte soort te moeten spreken. Hij zag later zijn dwaling in doordat hij in een worp jongen

Fa. JAN VISSER

Gewermaker — Hofleverancier
DEVENTER

Schietpark „STANDHURST"

Inrichting voor het bekomen
van een juist passend geweer
Jachtpatronen tot concurrerende prijzen

evengoed normaal gekleurde als zwarte vond. In de latere edities van zijn boek heeft hij dan ook de zwarte kleur als een dikwijls voorkomend menalisme beschouwd.

Bij hazen neemt men enkele malen **melanisme** waar. In No. 77 van den ten jaargang van De Nederlandsche Jager komt o.a. een mededeeling voor van een zwarten haas, te Minden geschoten en de berichtgever knoopt er dan ook de opmerking bij aan, dat dit exemplaar voorkwam in een moerassige streek, evenals dat gewoonlijk het geval is.

Bij het damwild merkt men in het wild nooit van een donkere verkleuring. In de hertenkampen is **melanisme**, evenals albinisme, enkele malen waargenomen. Over de zwarte reeën is reeds gesproken. Ook van den vos heeft men wel donker gekleurde exemplaren gezien, ofschoon geheel zwarte tot de hooge zeldzaamheden behooren.

Köhler maakt zeer terecht de opmerking, dat, jammer genoeg, alle gevallen van zwarte vossen of andere roofdieren niet altijd worden gepubliceerd, wat toch zeer wenschelijk was om, wat het **melanisme** betreft, wat meer tot klaarheid te komen. Onze lezers zullen, hoop ik, deze opmerking ter harte willen nemen.

Bij de marterachtigen is een volkomen zwarte kleur slechts in uiterst zeldzame gevallen waargenomen. Een kleur, donkerder dan gewoonlijk, een gedeeltelijk **melanisme** dus, komt echter meer voor. In den pels-handel geeft men aan de donker gekleurde pelzen de voorkeur en men besteedt er werkelijk hooger en prijz voor. Terwijl b.v. een huid van een donkergekleurd Noord-Siberisch sabeldier f 60,— en meer kan opbrengen, is een lichter gekleurde huid van een sabeldier uit Zuid-of Zuid-Oost-Siberië in den regel niet meer dan f 12,— waard.

Ten slotte dienen hier genoemd te worden de zwarte eekhoornpjes, die bij ons enkele malen gezien worden en die vooral bij onze Oostelijke naburen, soms in een bepaalde streek zeer algemeen, zijn waargenomen. Hun kleur is niet altijd zuiver zwart, doch dikwijls donkergrijs. Evenals wij dit bij de marterachtigen deden, moeten wij hier van een gedeeltelijk **melanisme** spreken. Wij herinneren, wat dit betreft, aan de meening van Lönnberg, dat als melanistisch zijn te beschouwen alle dieren, die in vergelijking met hun naaste verwanten donker gekleurd zijn, het mogen individueele of plaatselijke variëteiten, of rassen eener anders lichter gekleurde soort, of donker gekleurde soorten van een geslacht zijn, dat ook lichte soorten omvat.

Liebe, die van het voorkomen der zwarte eekhoorns in Duitschland mededeelingen doet, stelt vast, dat de zwarte afwijking geen variëteit is, daar anders bij de veelvuldige kruisingen met bruinen, de jongen van beide een mengsel van beide kleuren moesten vertoonen. Zwarte en zuiver bruine jongen worden in een en hetzelfde nest gevonden, nooit vindt men zwarte alleen. Köhler, die in de omgeving van de badplaats Friedrichroda in Thüringen zeer veel zwarte eekhoorns

waarnam, ja deze zoo talrijk zag, dat zij de meerderheid vormden, trekt echter de laatste beweringen van Liebe in twijfel. Hij vermoedt, dat daar de verkleuring reeds zoo vast is, dat bijna uitsluitend donkere jongen als nakomelingen van donkere ouders te vinden zijn. Hier vormt zich dus een nieuwe variëteit. Liebe, die waarnam, dat **melanisme** zoowel bij beide geslachten in gelijke mate voorkomt, deelt verder het merkwaardige feit mede, dat in sommige streken het **melanisme** verdwijnt door terugslag op de normale kleur. In vele streken zelfs neemt sommige jaren het aantal zwarte eekhoorns toe, om na enkele jaren dan weer in aantal te verminderen. De veronderstelling, dat het melanisme wellicht het begin is van een blijvende normale verandering, dat in den loop der tijden de zwarte eekhoorns de roode geheel zouden verdringen, door Liebe uitgesproken, wordt door bovenstaande mededeelingen wel zeer onwaarschijnlijk, en daarom terecht door velen betwijfeld.

Vaag blijven de mededeelingen over deze pathologische afwijking; alleen mededeelingen en berichten der jagers kunnen leiden tot het verzamelen van materiaal en eerst uit veel materiaal en vele nauwkeurige berichten zijn zuivere conclusies te trekken.

VERSLAG VAN DEN SCHIETWEDSTRIJD te „Daelenbroeck” Herkenbosch op Zaterdag 3 Augustus.

De afdeling Limburg van De Nederlandsche Jagers-vereëning heeft de leden en degenen die tot lid wenschten toe te treden uitgenoodigd tot deelneming aan een kleiduivenschietswedstrijd op het landgoed „Daelenbroeck”, dat welwillend was afgestaan door den heer van Crugten.

Op Daelenbroeck was de ontvangst van mijnheer en mevrouw van Crugten allerhartelijkst.

Op het schietterrein nam de voorzitter, de heer Damen, het woord, en heette allen vriendelijk welkom. Hij memoreerde twee onzer leden, die sinds de laatste algemeene vergadering verscheiden waren, de heeren Van de Venne en Rol. Maquëe de Horn; beiden ware jagers, echte steunpilaren voor de jacht, steeds zullen zij bij ons in prettige herinnering blijven voortbestaan. Hij dankte den heer Van Crugten voor het ter beschikking stellen van het unieke, in de puntjes verzorgde en afgebakende terrein. Hij betreunde dat de opkomst te wenschen overliet, velen hadden om deze of gene reden mededeeling gedaan van verandering.

TACONIS'	30 ct p ½ ONS
Maja	
PIJP TABAK	